

Анотація на вибіркoву навчальну дисципліну «Методи експертних оцінок»

Рівень вищої освіти – *перший (бакалаврський) рівень вищої освіти*

Галузь знань – *05 Соціальні і поведінкові науки*

Спеціальність – *054 Соціологія*

Освітньо-професійна програма – *«Соціологія»*

Кількість кредитів – *3,5*

Рік підготовки – *2, семестр – 3*

Компонент освітньої програми: *вибірковий*

Мова викладання: *українська*

Викладачі: Афанасьєв Дмитро Миколайович, доцент, кандидат соціологічних наук, доцент кафедри соціології та соціальної роботи, e-mail: dmytro.afanasiev@uzhnu.edu.ua

Опис дисципліни

1. Актуальність курсу. Методи експертних оцінок є досить специфічними способами отримання інформації, необхідної для вирішення управлінських і дослідницьких завдань за допомогою застосування сукупності спеціальних прийомів збору, обробки та аналізу відомостей, одержуваних від експертів. Методи експертних оцінок є особливо затребуваними в ситуації вивчення соціальних змін. Метод використовується в умовах часткової або повної невизначеності, яка може виникнути: за відсутності достовірної інформації за досить тривалий період; при наявності інформації, що відбиває тільки якісну сторону явищ, і неможливості кількісної характеристики всіх факторів, що роблять істотний вплив; в умовах нестійкого розвитку і порушення інерції в динаміці процесів і явищ; в процесах, напрямки розвитку яких залежать від прийнятих рішень, і, отже, далеких від об'єктивності; при аналізі якісно нових процесів і явищ. Запропонований курс робить акцент на застосуванні методів експертних оцінок при вивченні соціуму в умовах невизначеності та кризових станів.

2. Метою дисципліни є надання здобувачам навичок дослідження методами експертних оцінок.

Завдання курсу: формування системи теоретичних та прикладних знань щодо експертного аналізу в соціологічних дослідженнях; формування системи соціологічних знань щодо реалізації та презентації досліджень методами експертних оцінок.

3. Проблематика (зміст дисципліни), яка буде розглянута у процесі вивчення навчальної дисципліни.

1. Експерт як джерело знань в соціології. Відбір експертів
2. Інструментарій експертних оцінок
3. Індивідуальні методи експертних оцінок
4. Групові методи експертних оцінок

5. Метод експертних оцінок «Дельфі»
6. Метод програмного прогнозування
7. Метод евристичного прогнозування
8. Метод колективної генерації ідей
9. Метод кваліметрії
10. Обробка результатів досліджень
11. Презентація результатів досліджень

4. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми в здобувачів повинні бути сформовані такі компетентності:

– загальні: здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях (ЗК01); навички міжособистісної взаємодії (ЗК07); здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК08); здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК11).

– фахові: здатність аналізувати соціальні зміни, що відбуваються в Україні та світі в цілому (СК03); здатність збирати, аналізувати та узагальнювати соціальну інформацію з використанням соціологічних методів (СК04); здатність самостійно планувати, організовувати та проводити соціологічне дослідження (СК05); здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації (СК06); здатність до соціологічної рефлексії стосовно теоретичних та прикладних аспектів здійснення дослідницької та аналітичної роботи щодо соціальних змін (СК14); здатність прогнозувати та вирішувати конфліктні ситуації на різних рівнях суспільних відносин (СК15); здатність до адаптації та професійного реагування на виклики соціальних трансформацій (СК16).

ЛІТЕРАТУРА

1. Гнатієнко Г.М. Експертні технології прийняття рішень: монографія. Київ: ТОВ „Маклаут”, 2008. 444 с.
2. Лесечко М.Д. Використання експертного оцінювання в державному управлінні. Демократичні стандарти врядування й публічного адміністрування: матеріали наук.-практ. конф. за міжнар. участю (4 квітня 2008 р.): у 2 ч. Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2008. Ч.2. С.6–9
3. Методологія експертного оцінювання: конспект лекцій для використання в навчальному процесі в системі підвищення кваліфікації кадрів / уклад.: В.П.Новосад, Р.Г.Селіверстов. Київ: НАДУ, 2008. 48 с.